

TANTÁRGYI ADATLAP

BEVEZETÉS A KRITIKAI KULTÚRAKUTATÁSBA

BMEGT43M410

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve

BEVEZETÉS A KRITIKAI KULTÚRAKUTATÁSBA

Azonosító

BMEGT43M410

A tantárgy jellege

kontaktórás tanegység

Kurzustípusok és óraszámok

<i>Típus</i>	<i>óraszám</i>
Előadás	2
Gyakorlat	0
Laboratórium	0

Tanulmányi

teljesítményértékelés

(minőségértékelés)

típusa

félévközi

érdemjegy

Kreditszám

3

Tantárgyfelelős

Neve *Beosztása* *Email címe*

Dr. Barna Róza Emília egyetemi docens barna.emilia@gtk.bme.hu

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység

Szociológia és Kommunikáció Tanszék

A tantárgy weblapja

<https://edu.gtk.bme.hu>

A tantárgy oktatásának nyelve

magyar - HU

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve

Szak: Szabadon választható tárgyak

Tantárgy szerepe: Szabadon választható

Ajánlott félév: 0

Közvetlen előkövetelmények

Erős Nincs

Gyenge Nincs

Párhuzamos Nincs

Kizáró feltételek Nincs

A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa (2023.03.29.) az 580251/13/2023 iktatószámon hozott határozatával, amely érvényes 2023.03.29-től.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

A kritikai kultúrakutatás több elmélet találkozási pontján alakult ki. A tárgy célkitűzése, hogy megismertesse a hallgatókkal ezeket az elméleti előzményeket, és az azokból való továbblépést abban a kutatási hagyományban, amelyet kritikai kultúrakutatásnak nevezünk. Ezen továbblépések egyik legfontosabbika a szakítás azzal a pozitívista ismeretelméleti hagyománnyal, amely szerint a valóság valami közvetlenül megtapasztalható, átélhető dolog lenne. Eszerint a kultúra mindig politikus, mert minden szöveg politikai jelentéstartalommal bír, amennyiben a jelentések harcának középpontját képezi és magán viseli a hatalmi struktúrák jegyét. Ugyanakkor a befogadók saját társadalmi tapasztalataiknak megfelelően önálló olvasatokat készítenek a szövegekről, ellenállhatnak a szöveg kínálta jelentéseknek, ellenolvasatokat készíthetnek, és ily módon szembehelyezkednek a domináns ideológiával. A társadalomra vonatkoztatott kultúrafelfogás szerint a kultúra mint az életforma leírása, értékek és normák megnyilvánulása nemcsak művészi alkotásokban, de a mindennapok intézményesült vagy rutinizált cselekedeteiben is megfigyelhető. Ez az antropológiai kultúrafogalom, mely szerint a kultúra tulajdonképpen a teljes életforma (the whole way of life), meghatározó volt és maradt a kritikai kultúrakutatásban. A kultúra elemzésének nem elsősorban művek elemzésére kell szorítkoznia, hanem a processzuális jelleget szem előtt tartva azokra a folyamatokra kell helyezni a hangsúlyt, amelyek keretében az alkotások (és nemcsak a magas művészet termékei) születnek, illetve a közönség befogadja, megnézi/elolvassa/meghallgatja stb. őket.

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. Ismeri és átlátja azokat a hazai, európai és globális társadalmi és kulturális jelenségeket és problémákat, amelyek meghatározó szerepet játszottak és játszanak a társadalomtudományi gondolkodás alaptendenciáinak kialakításában
2. Ismeri a kommunikáció és kultúra összefüggéseit, e kapcsolat különböző szintű megnyilvánulásait és ezek következményeit a társadalmi kommunikáció összefüggésrendszerében.

Képesség

1. Képes eligazodni szakterületének mélyebb összefüggései és a gyakorlat által felvetett konkrét társadalmi, kommunikációs és médiatudományi problémák, valamint azok lehetséges megoldási módszerei között.

Attitűd

1. Elfogadja, hogy a kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak.

Önállóság és felelősség

1. Saját szakmai közegében olyan történetileg és politikailag koherens egyéni álláspontot alakít ki, amely segíti önmaga és környezete fejlődését, tudatosodását.

Oktatásmódszertan

Előadás.

Tanulástámogató anyagok

- A tantárgy elvégzéséhez szükséges oktatási anyagok, szakirodalom a kurzus moodle-oldaláról érhető el a hallgatóknak (edu.gtk.bme.hu)

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények értékelése: A szorgalmi időszakban: • előadásokon és szemináriumokon való rendszeres részvétel, valamint a megadott kötelező irodalmak feldolgozása a megfelelő órákra. • zárthelyi dolgozat megírása b. A vizsgaidőszakban: nincs c. Elővizsga: nincs A jegyek a zárthelyi dolgozat eredménye alapján kerülnek meg

Teljesítményértékelési módszerek

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részletes leírása: 1. Részteljesítmény-értékelés: Összegző tanulmányi teljesítményértékelés: a tantárgy és tudás, képesség típusú kompetenciaelemeinek komplex, írásos értékelési módja zárthelyi dolgozat formájában. Az értékelés alapjául szolgáló tananyag-részt a kurzus oktatója határozza meg. A dolgozatok állhatnak kifejtendő elméleti kérdésekből, melyek a lexikális tudást; tesztkérdésekből, melyek az egyes fogalmak értelmezését és az azok közötti összefüggések felismerését; esszékérdésekből, melyek a szintetizáló képességet vizsgálják; a rendelkezésre álló munkaidő 45 perc. 2. Részteljesítmény-értékelés (házi feladat): a tantárgy tudás, képesség, attitűd, valamint önállóság és felelősség típusú kompetenciaelemeinek komplex értékelési módja, melynek megjelenési formája az egyénileg vagy csoportosan készített házi feladat, a házi feladat tartalmát, követelményeit, beadási határidejét értékelési módját a kurzus oktatója határozza meg. 3. Részteljesítmény-értékelés (aktív részvétel): a tantárgy tudás, képesség, attitűd, valamint önállóság és felelősség típusú kompetenciaelemeinek egyszerűsített értékelési módja, melynek megjelenési formája a felkészült megjelenés és tevékeny részvétel (pl. órai egyéni vagy csoportos feladatok megoldása során); az egységes értékelési elveket a tantárgyfelelős és a kurzus oktatója együttesen határozza meg.

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- órai aktivitás: 10
- zárthelyi: 60
- részteljesítmény-értékelés: 30
- összesen: 100

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	95
Jeles	90-95
Jó	80-89
Közepes	70-79
Elégéséges	50-69
Elégtelen	< 50

Javítás és pótlás

A javítás és pótlás rendjét mindig a hatályos TVSZ szabályozza.

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

részvétel a kontakt tanórákon/gyakorlat	28
félévközi készülés a gyakorlatokra	16
felkészülés a teljesítményértékelésekre	28
kijelölt írásos tananyag önálló elsajátítása	18
összesen	90

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Kari Hallgatói Képviselőt véleményezése után jóváhagyta dr. Lógó Emma oktatási dékánhelyettes 2023.03.13-án. Érvényes 2023.03.13-tól.

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

Bevezetés; Kultúra és társadalom; Ízlés és társadalmi osztály; Népi kultúra és magaskultúra; Szubkultúrák kutatása; Technológia, kultúra, társadalom; Kulturális identitás; A nemzet mint elképzelt közösség; Etnicitás és populáris kultúra; Kollektív emlékezet és nosztalgia; Nem és kultúra

További oktatók

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt Szociológia és Kommunikáció Tanszék vezetője hagyja jóvá.